

תוכן עניינים

1	פתח דבר
3	פרק א': מטרת התקנות - תקנה 1 לתקסד"א
3	1. הדין
2	2. התקנות נועדו להסדיר את דרך הדיון האזרחי לפי כללים שיש לקיימם.
3	3. זו היתה מטרת התקנות הקודמות, אבל אולי משום שהדבר לא היה ברור למתדיינים נכתב במפורש בתקנה 1 לתקנות החדשות שמטרת תקנות סדר הדין האזרחי הן לקבוע סדר דין לניהול ההליכים האזרחיים בבית-המשפט, ליצור וודאות דיונית, למנוע שרירותיות ולהגשים את העקרונות החוקתיים העומדים ביסודו של הליך שיפוטי ראוי והוגן, כדי להגיע לחקר האמת ולהשיג תוצאה נכונה ופתרון צודק של הסכסוך
3	3. ככלל, תקנה 1 לתקנות סדר הדין האזרחי קובעת, כי מטרתן היא ליצור ודאות דיונית, למנוע שרירותיות ולהגשים את העקרונות החוקתיים העומדים ביסודו של הליך שיפוטי ראוי והוגן, על-מנת להגיע לחקר האמת, ולהשיג תוצאה נכונה ופתרון צודק של הסכסוך
6	4. עיקרון זה של גילוי מרבי ורחב ככל האפשר של המידע הרלוונטי מתיישב גם עם עקרונות היסוד שנקבעו בתקנות 2018 באשר לקיומו של הליך שיפוטי ראוי והוגן שיש בו "להגיע לחקר האמת, ולהשיג תוצאה נכונה ופתרון צודק של הסכסוך"
12	5. ככלל, תקנה 1 לתקסד"א קובעת, כי מטרתן היא ליצור ודאות דיונית, למנוע שרירותיות ולהגשים את העקרונות החוקתיים העומדים ביסודו של הליך שיפוטי ראוי והוגן, על-מנת להגיע לחקר האמת, ולהשיג תוצאה נכונה ופתרון צודק של הסכסוך
23	פרק ב': שימוש לרעה בהליך השיפוטי - תקנה 4 לתקסד"א
29	1. הדין
2	2. הניסיון להשיג יתרון דיוני בדרך של הפסקת התובענה על-מנת "לשפר עמדות" גובל בשימוש לרעה בהליך השיפוטי כאמור בתקנה 4 לתקסד"א
29	פרק ג': איזון אינטרסים - תקנה 5 לתקסד"א
37	1. הדין
2	2. תקנה 5 לתקסד"א קובעת את נקודת האיזון בין התכליות והאינטרסים המתחרים המונחים בבסיסם של ההליכים האזרחיים המתבררים בערכאות, ואת דרך ההתנהלות הדיונית הראויה
37	פרק ד': נספחים לכתבי הטענות - תקנה 15 לתקסד"א
43	1. הדין

2.	יש לתת את הדעת לכך שבהתאם לתקנה 15(א) לתקסד"א, נדרש בעל דין לצרף לכתב טענותיו "העתק של מסמך מהותי וכל כתב אחר המשמש ביסוד בכתב הטענות; הגם שהתקנה אינה חלה באופן ישיר על כתב התביעה שהוגש לפני מועד כניסת התקנות החדשות לתוקף, ניתן ללמוד מתקנה זו על כוונת המחוקק כי מסמכים מהותיים יצורפו מראש לכתבי הטענות	43
פרק ה': בקשת רשות להתגונן בחוק ההוצאה לפועל - תקנה 20 לתקסד"א		63
1. הדין		63
2. תקנה 20(ד) לתקסד"א מאפשרת לבית-המשפט להתנות מתן רשות להתגונן בהפקדת ערובה מצד המבקש וזאת כאשר טענות המבקש הינן חלשות, עד קלושות. נטיית בית-המשפט הינה לעשות שימוש באפשרות כאמור כאשר המקרה שבפניו הינו מקרה גבול וקיים ספק באשר לרצינות ההגנה וביסוסה		63
פרק ו': הודעה לצד שלישי - תקנה 22 לתקסד"א		67
1. הדין		67
2. הקשר בין השאלות והעילות שעומדות ביסוד התביעה וההודעה מקיים את הנדרש לפי תקנה 216 לתקנות הקודמות ולפי תקנה 22 לתקנות החדשות		67
פרק ז': איחוד דיון בתובענות - תקנה 40 לתקסד"א		77
פרק ח': מחיקה מחמת שימוש לרעה בהליכי משפט - תקנה 42 לתקסד"א		81
1. הדין		81
2. אי-ציות לצווים שיפוטיים לגילוי מסמכים - אין לשכוח שמדובר באמצעים שמטרתם לייעל את שמיעת המשפט שהם טפלים לעיקר. החסכון בזמן שניתן להשיג על-ידי אמצעים אלה הוא שיקול חשוב, אולם שיקול זה מפסיד מערכו אם הזמן המבוזבז בשל התנצחויות על שאלות מסויימות או מסמכים מסויימים, בערכאה הדיונית ובערכאת הערעור, עולה על המידה		81
פרק ט': הפסקת תובענה - תקנה 44 לתקסד"א		89
1. הדין		89
2. בקשה לתיקון או לחילופין הפסקת תובענה		89
פרק י': הוראה לתיקון כתב טענות - תקנה 46 לתקסד"א		93
1. הדין		93
2. צירוף נתבע נוסף - מתן היתר לתקן את כתב התביעה בשלב כה מאוחר, יפגע בהכרח בשיקול המערכת-ציבורי הנוגע לניצול הזמן השיפוטי		93
3. בקשה לתיקון כתב התביעה שכנגד - דחיית הבקשה - התנהלותה של המבקשת בחוסר תום-לב דיוני, בניגוד לחובתה לפי תקנה 3(ב)		98

פרק י"א: הגשת בקשה בכתב והדיון בה - תקנה 50 לתקסד"א	103
1. הדין	103
2. הצדק עם המערערות כי התשובה שהוגשה בד-בבד עם הבקשה להגדלת היקף נערכה שלא בהתאם להנחיות הטכניות בדבר צורת מסמך ומבנהו, אשר פורסמו על-ידי מנהל בתי-המשפט מכוח סמכותו לפי תקנה 175 לתקנות	103
פרק י"ב: הוצאות הבקשה - תקנה 53 לתקסד"א	107
1. הדין	107
2. ההליך הצריך אנרגיה משפטית רבה מכל הנוגעים בדבר. ברוח תקנה 53 לתקסד"א, חייב בית-המשפט חיוב הוצאות ריאליות	107
פרק י"ג: גילוי מסמכים - תקנה 57 לתקסד"א	123
1. הדין	123
2. ככלל, הפסיקה התייחסה לחובת גילוי מסמכים הקבועה הן בתקנות החדשות והן בתקנות הישנות, כחובה המוטלת על בעלי הדין שהם צד להליך, וכי אין להטיל חובה זו על צד ג' שהוא זר להליך	123
3. חשוב לציין כי חלקים נרחבים מהדין והפסיקה בנושאים שונים הקשורים לסדר הדין האזרחי ימשיכו להיות רלבנטיים גם ביחס לתקנות החדשות. כך למשל הפסיקה העוסקת בשאלה אלו מסמכים יש לגלות בגילוי מסמכים	130
פרק י"ד: אי-מילוי הוראות הפרק - תקנה 60 לתקסד"א	139
1. הדין	139
2. מחיקת כתב הגנה - לא בכל יום נתבעת מתעלמת פעם אחר פעם מצווים שניתנים בעניינה ומאלצת את התובע לפנות שוב ושוב לבית-המשפט	139
3. הנתבע קיבל אינספור הזדמנויות להסיר מחדלו באי-המצאת הסרטונים לעיונה של התובעת ולא עשה וזאת ללא כל צידוק סביר ולמעשה ללא צידוק ככלל. כתב ההגנה נמחק	142
פרק ט"ו: סדר הטיעון - תקנה 66 לתקסד"א	147
1. הדין	147
2. הכלל הוא כי על בעל דין להגיש את כלל ראיותיו בחבילה "אחת" וזאת על-מנת לשמור על הסדר הדיוני וכן על ההגינות הדיונית. יחד-עם-זאת בית-המשפט רשאי להיעתר לבקשתו של בעל דין לתקן פגם שנפל בתביעתו וזאת על דרך הוספת ראיות נוספות	147
פרק ט"ז: עדות בהיוועדות חזותית - תקנה 72 לתקסד"א	155
1. הדין	155
2. אכן, חקירה פיזית שונה מחקירה בדרך של היוועדות חזותית, אך ספק רב אם השוני, שהוא בעיקר שוני באיכות התקשורת, יש לו משמעות, במיוחד כאשר מדובר בחקירת מומחה שאינו נחקר על העובדות הידועות לו מידיעה אישית, אלא על מקצועיותו וחווית-דעתו	156

3. בתקנות סדר הדין האזרחי הישנות, לא היתה הסדרה מפורשת של סוגיית ההיוועדות החזותית וזו נגזרה מפקודת הראיות. תקנות סדר הדין האזרחי החדשות הסדירו בצורה סדורה את האפשרות לשמוע עדות בדרך של היוועדות חזותית.....	160
פרק י"ז: תביעה לפינוי מושכר - הוראות מיוחדות - תקנה 81 לתקסד"א.....	165
1. הדין.....	165
2. במסגרת ההליכים לפינוי מושכר לא יחולו ההוראות בדבר ישיבת קדם משפט ויתקיים דיון מהותי.....	165
פרק י"ח: צרופות לכתב טענות בתובענה בדיון מהיר וגילוי מסמכים מוקדם - תקנה 79 לתקסד"א.....	173
1. הדין.....	173
2. התאמת ההליך להליך בסדר דין מהיר, בהתאם להוראות תקנה 79 לתקסד"א.....	173
פרק י"ט: פסק-הדין בתובענה בדיון מהיר - תקנה 82 לתקסד"א.....	177
1. הדין.....	177
2. מאחר שתובענה זו נדונה במסלול דיון מהיר הרי שלפי הוראת תקנה 82(ב) לתקסד"א על פסק-הדין להיות מנומק באופן תמציתי.....	177
פרק כ': מומחים מטעם בעלי הדין - תקנה 87 לתקסד"א.....	185
1. הדין.....	185
2. מאחר שמדובר בהליך שנפתח ערב כניסתן של תקסד"א החדשות לתוקף, דהיינו לפני 01.01.21, ומאחר שתקנה 87(ח) לתקנות החדשות קובעת כי "בעל דין המגיש חוות-דעת של מומחה מטעמו ידאג להתייצבותו לחקירה בבית-המשפט, זולת אם בעל הדין שכנגד הודיע שהוא מוותר על חקירתו", אינה מוחרגת בעניין תחולתן של תקנות החדשות לפי תקנה 180(ג) לתקנות החדשות, הרי שהתקנה שחלה בעניין היא תקנה 130א לתקנות הישנות.....	186
3. הוגשו חוות-דעת על-פי תקסד"א הישנות (תשמ"ד).....	193
4. החלטה באשר לטיב המסמכים שהגשתם תותר למומחה שמונה מטעם בית-משפט, היא החלטה שבסדרי דין ובדרך ניהול ההליך, בה בחר בית-המשפט קמא לנקוט.....	196
פרק כ"א: היעדר ניגוד עניינים - תקנה 89 לתקסד"א.....	205
1. הדין.....	205
2. מינוי מומחה - טופס 6.....	205
פרק כ"ב: הדיון בבקשה - תקנה 97 לתקסד"א.....	211
1. הדין.....	211
2. פרשנותה של תקנה 97(א) לתקסד"א - "הבקשה למתן סעד זמני תידון במעמד בעלי הדין".....	212

פרק כ"ג: פסק-דין או החלטה אחרת - תקנה 129 לתקנות	221
1. הדין	221
2. בהיעדר חשיבות מיוחדת או חידוש משמעותי, פסק-הדין נכתב בתמציתיות בהתאם לתקנה 129(ב) לתקנות סדר הדין האזרחי החדשות	221
פרק כ"ד: ביטול החלטה לפי צד אחד - תקנה 131 לתקסד"א	227
1. הדין	227
2. כאשר פסק-הדין שניתן במעמד צד אחד הוא פגום - ובדרך-כלל נובע הפגם מאי-המצאה כדין - הוא יבוטל בלי להתייחס כלל למשקל הטענות ולסיכויי ההצלחה	227
פרק כ"ה: פסיקתא - תקנה 133 לתקסד"א	231
1. הדין	231
2. בפסיקת בית-המשפט העליון נבחנו שני סוגים של פסיקות: הראשונה, פסיקתה משקפת, המהווה שיקוף גרידא של הנאמר בפסק-הדין, ללא כל תוספת או פירוש. הפסיקתה השנייה, שהיא בגדר חריג, היא הפסיקתה המבהירה/המתקנת	231
פרק כ"ו: ערעור - תקנות 134 עד 150 לתקסד"א	235
1. הדין	235
2. בקשה להארכת מועד - טעות כטעם מיוחד	240
3. דחיה בלי להידרש לתגובת המשיבים, בהתאם להוראות תקנה 138(א)(1) לתקנות החדשות	242
4. הערעור במקרה הנדון הוגש לאחר כניסתן לתוקף של תקסד"א החדשות. מכוח תקנה 146(א)(2) לתקסד"א בית-המשפט אישר את פסק-הדין של בית-משפט קמא ודחה את הערעור כנגד פסק-הדין	245
5. בית-המשפט דחה את הבקשה מכוח הוראת תקנה 148א לתקסד"א, וזאת אף מבלי להידרש לתשובת המשיב	255
6. תקנה 134(ב)(2) לתקסד"א מטילה על יוזם ההליך הערעורי חובה לצרף לערעור את המסמכים עליהם הוא מבקש להסתמך אשר "הוגשו והתקבלו כדין בערכאה הקודמת"	258
7. ערעור פסלות - חריגה ממספר העמודים	260
8. פסילת מומחה	263
9. הארכת מועד להגשת בקשת רשות ערעור	265
10. מעשה בית-דין	266
11. משעה שניתן פסק-דין בערעור הראשי, ככל שהמבקשת היתה מעוניינת לערער על פסק-הדין לגופו, היה עליה לעשות זאת במסגרת בקשת רשות ערעור על פסק-הדין בערעור הראשי. מכל מקום, גם אם שגה בית-המשפט המחוזי בכך שכתב בהחלטתו כי "אין באמור כדי לפגוע בערעור על החלטת כב' הרשמת גלר", הרי שבסופו-של-יום, הערעור על החלטת הרשמת נשמע ונדחה לגופו לאור היבלעותו בפסק-הדין בערעור הראשי	268

12.	סיווג תביעה לצורך אגרה	272
13.	בקשה להארכת מועד	275
14.	סילוק ערעור על-הסף	281
15.	במקרה זה, אף מבלי להידרש לסיכויי הערעור, בית-המשפט מצא כי מאזן הנוחות מצדיק היעדרות לבקשה. במצבים מסויימים בהם למבקש אינטרס בנכס, יש מקום להורות על עיכוב הביצוע גם כאשר מדובר בנכס שאינו משמש למגורים, אם ביצוע החלטה הכרוכה במכר הנכס עשוי ליצור מצב בלתי-הדיר	283
16.	בית-המשפט השתמש בסמכותו לפי תקנה 149(2)(ב) לתקנות סדר הדין האזרחי ודן בבקשה כאילו ניתנה רשות והוגש ערעור לפי הרשות שניתנה	289
פרק כ"ז: ביצוע המצאה - תקנה 163 לתקסד"א		
1.	הדין	293
2.	בקשת התובע להכיר בהמצאה שבוצעה אל משרד עורכי-הדין כהמצאה אל הנתבעת, תושבת סין בהתאם לתקנה 163(א) לתקסד"א	294
פרק כ"ח: בקשה לפסלות שופט - תקנה 173 לתקסד"א		
1.	הדין	305
2.	אכן, הוראות המניעות מאמצות הגדרה מרחיבה של המונח "בן משפחה", אשר מעורבותו בהליך מקימה הצדקה לכך ששופט יימנע מלשבת בדין. מצופה כי הוראות אלה יקבלו ביטוי ברשימת המניעות של השופטים, כדי למנוע מלכתחילה מצבים בעייתיים. עם-זאת, אי-עמידה בהוראות המניעות אינה יוצרת כשלעצמה עילת פסלות	305
3.	טענה זו של המערערות הועלתה בעלמא, מבלי שציינה מהם אותם פרטים חסויים שאליהם נחשף המותב ומדוע לשיטתה הם עולים כדי "מסה קריטית" של ראיות בלתי-קבילות המצדיקה את פסילתו	311
4.	יצויין כי טענות המערער בנוגע להתעלמותו של המותב מן העובדות הנוגעות להתנהלותה של המשיבה בקשר לקטינה לוקות בשיהוי ניכר, וממילא לא הועלו בבקשת הפסלות. על-כן אין מקום להידרש אליהן לראשונה במסגרת הערעור	314
פרק כ"ט: סמכות כללית של בית-המשפט למתן הוראות - תקנה 176 לתקסד"א		
1.	הדין	319
2.	בקשה להארכת מועד ועיכוב ביצוע של פסק-דין	319
3.	בקשה לביטול פסק-דין	325
4.	מחיקת ערעור בשל איחור בהגשתו	341
5.	הארכת מועד מטעמי זהירות	342
פרק ל': סעד זמני - תקנות 94 עד 110 לתקסד"א		
פרק ל"א: עניינים שונים		
1.	פיצול סעדים	393

2.	התיישנות.....	400
3.	דרישה לגילוי מסמכים ספציפיים.....	404
4.	משלוח התראה לנתבעת - אי-קבלת תצהיר גילוי מסמכים - בהתאם לתקנות 49(ד) ו-60 לתקסד"א.....	405
5.	משלוח התראה לנתבעת - גילוי מסמכים ספציפיים - אי-מענה על שאלון - בהתאם לתקנות 49(ד) ו-60 לתקסד"א.....	406
6.	דיווח לבית-המשפט בדבר הדיון המקדמי בהתאם לתקנה 36 לתקסד"א.....	407
7.	הגשת רשימת עדים לקראת קדם המשפט בהתאם לתקנה 62 לתקנות סדר הדין האזרחי.....	408
8.	רשימת בקשות מטעם התובע בהתאם לתקנה 49(ג) לתקנות סדר הדין האזרחי.....	410